

Hizmet prensipleri

Nurdan Hanım: “Bu zamanda hizmet nasıl olmalıdır? Herkes kendi çapında nasıl hizmet edebilir? Sadece evde Risâle-i Nur okumakla, namazını kılmakla ve derslere gitmekle bencillik mi yapmış olur? Kimileri yalnız para vermekle, veya hizmet yerini temizlemekle, ya da evine ders almakla vs. hizmet yapmış olurlar mı? Hizmet için birileri kınanır mı?”

TEKLİF-İ MÂLÂYUTAK YOKTUR

Allah bize yapabileceklerimizi emrediyor. Yapamayacaklarımızdan bizi sorumlu tutmuyor. Allah'ın dîninde “teklif-i mâlâ yutak” yoktur. Yani güç yetiremediğimiz konularda teklif ve emir yoktur.

Öyleyse yapabileceğimizi yapmakla hizmet etmiş oluruz. Yapamayacağımız ve imkânımız ve kudretimiz dâhilinde olmayan şeylerle kendimizi itham etmemize, eleştirmemize ve helâk olmamıza gerek yoktur.

Neye gücümüz yetiyor? Onu düşünmeli ve yapmaya gayret etmeliyiz. Evde Risale-i Nur'u okuyan, namazını kılan ve derslere giden birisi iman hizmeti için en büyük adımları atmaya başlamış demektir. Bundan sonra yapabileceklerini yapmalı. Neye gücü yetiyorsa onu yapmalı. Aslında zaten yapıyordur da...

Esasen bizim, kendimizden başka herhangi birisinin hiçbir şey yapmadığını ileri sürmemiz doğru da değil. Kardeşlerimizi eleştirmeye hakkımız ve yetkimiz yok. Kardeşlerimizle tesanüt içinde olmaya ve tefânî sırrını yaşamaya mecbur ve mükellefiz.

SADECE KENDİMİZİ ELEŞTİRELİM

Kendimize gelince eleştirelim. Kendimizi affetmeyelim. Meselâ, hizmet için daha başka şeyler de yapabileceğimizi, yapmaya gücümüz yeten hususlarda tembellik yaptığımızı, bunların hesabını Allah'ın soracağını hep düşünelim ve korkalım. Ve

kendimizi her zaman elimizden gelen gayretin içinde bulalım. Paramız oldukça para yardımı, zamanımız varsa veya ihtiyaç varsa ders yerlerinin temizliği, evimiz müsâitse evimize ders almak, komşularımızla ilişkilerimizde dilimiz döndüğünce anlatmak... Her şeyden önemlisi okuduklarımızın ve dinlediklerimizin feyzini yaşamaya gayret etmek...

Tüm bunlar esasen Allah'a kulluğumuzun da gerekleridir. Bunları yapmaya çalışalım.

HÜSN-Ü ZAN ETMEK ZORUNDAYIZ!

Fakat bunlardan birini veya bir kaçını bazılarımız yapabiliyor olduğu hâlde yapmıyorsa, ihmal ediyorsa veya başkalarına havale ediyorsa... Bunlar kusur olabilir; tamam! Bu kusurları nefsimizde görüp nefsimizi eleştirmeye hakkımız var; bu da tamam! Fakat bunları kardeşlerimizde gördüğümüzde “görmemek” zorundayız, “gözümüzü kapamak” zorundayız, “ardından konuşmamak ve aleyhinde düşünmemek” zorundayız. Hüsn-ü zan etmek zorundayız. Sû-i zanla meşgul olmak isteyen nefsimizi ve şeytanımızı susturmak zorundayız.

Bu bir farz emirdir, bu bir zorunluluktur. Kur'ân, “Birbirinizin gizli hallerini ve kusurlarını araştırmayın. Birbirinizi gıybet etmeyin!”¹ derken, biz aksini yapabilir miyiz?

Eğer kardeşimizi evine ders almıyor diye eleştirirsek, eğer imkânı olduğu hâlde para yardımı yapmıyor diye kınarsak, eğer ders yerini temiz tutmuyor diye tenkit edersek, biz ondan fazla cürüm işlemiş oluruz. Onunkisi belki sadece bir ihmalkârlık iken, bizimkisi sû-i zan ve gıybet gibi bir günah olacak ve onun ihmalkârlığı değil, bizim sû-i zannımız uhuvvet ve tesanüdümüze zarar verecektir.

YAPMAMIZ GEREKEN

Böyle durumlarda yapmamız gereken şey, gördüğümüz eksikliği gücümüz yetiyorsa bizzat kendimizin telâfi etmesidir. Kendimiz gücümüz yettiğince telafi etme çabasında olursak, bunu ihmal eden kişi zaten hatasını anlayacak ve hem bize yardımcı olacak, hem de bir daha hata yapmamaya gayret edecektir. Böylece kardeşliğimiz ve ihlâsımız da zarar görmeyecek, tesanüdümüz sarsılmayacaktır.

Kendimiz telâfi etmeye gücümüz yetmiyorsa, orada bizim için zaten mükellefiyet yok demektir. O zaman yok bir şeyi konuşmamıza da gerek yoktur. Başkasının yapmadığı bir mükellefiyetten ötürü onu kınamamız da Allah nezdinde makbul değildir. Çünkü eğer o kınanacaksa onu kınamakta haklı olan tek şahıs, Allah'tır. Belki de affedecektir. Biz kınamakla haddimizi aşmış ve hâşâ Allah'a edepsizlik yapmış

oluruz.

MÜ'MİNİ HATALARI NEDENİYLE KINAYAMAYIZ!

Peygamber Efendimiz (asm), "Sizden, elbisesinin ucuyla da olsa, mü'min kardeşinin kusurunu örtebilen örtsün!"² buyururken, "Kim, din kardeşinin şerefini gıyabında savunursa, onu Cehennem ateşinden korumak Allah üzerine bir hak olur."³ buyururken, "Hüsn-ü zan sahibi olmak, kişinin kulluğunun güzelliğindedir."⁴ buyururken, mü'min kardeşlerimizi hatalarından dolayı kınayamayız.

Üstadımız, İhlâsın İkinci Düsturunu, "Bu hizmet-i Kur'âniye'de bulunan kardeşlerinizi tenkit etmemek ve onların üstünde fazîletfuruşluk nevinden gıpta damarını tahrik etmemek" olarak bildirmiştir.⁵

Öyleyse emin olalım ki en mükemmel, en halis, en makbul hizmet, bulunduğumuz hizmet beldesinde hizmet eden kardeşlerimizle saygın bir beraberlik içinde, hangi neden olursa olsun tesanüdümüzü bozmadan, birbirimizi severek ve eksiklerini tamamlayarak yaptığımız az ama devamlı hizmettir. Allah kabul etsin.

Dipnotlar:

- 1- Hucurât Sûresi: 12;
- 2- Câmiü's-Sahîh, 4/1536;
- 3- A.g.e., 4/1564;
- 4- A.g.e., 4/1515;
- 5- Lem'alar, s. 164.